Tájékoztató

Ukrajnából menekült személyek részére a családtámogatás keretein belül igényelhető pénzbeli ellátásokról (2024 június)

Magyarországon a családtámogatási rendszer keretein belül a gyermekek gondozása, nevelése és iskoláztatása után pénzbeli támogatás jár, melyet bizonyos feltételek mellett az Ukrajnából menekültek is igényelhetnek.

Azok az ukrán-magyar kettős állampolgársággal rendelkező menekültek, akik rendelkeznek magyar lakóhellyel (vagyis állandó lakcímmel), a családtámogatási rendszeren belül az alanyi jogon járó pénzbeli támogatásokat a megadott feltételek mellett igényelhetik. Ilyen az Anyasági támogatás, a GYES, a Családi pótlék és a GYET. [1]

Az ukrán állampolgársággal rendelkező menekültek és a velük egy tekintet alá eső menekült kettős állampolgárok, akik még nem létesítettek állandó lakcímet Magyarországon, anyasági támogatást, csecsemőgondozási díjat és gyermekgondozási díjat tudnak igénybe venni (bizonyos feltételek esetén).

A gyermekek után járó pénzbeli támogatásokat a következő hivataloknál lehet kérvényezni:

- az illetékes Kormányablak Családtámogatási Osztályán, vagy
- a Magyar Államkincstár Családtámogatási és Egészségbiztosítási Főosztályán

Anyasági támogatás

Az Anyasági támogatást a kettős és az ukrán állampolgársággal rendelkező menekültek egyaránt igényelhetik. Feltétele, hogy a szülő nő várandóssága alatt minimum 4 alkalommal várandósgondozáson vett részt, amelyről a védőnő, vagy a szülészorvos igazolást állított ki. A támogatást igényelheti az anya, a kirendelt gyám[2] és a vér szerinti apa is[3]. További feltétele a támogatásnak magyar lakcímkártyával rendelkező személyeknél, hogy az igénylő hivatalosan is egy háztartásban éljen a gyermekkel, tehát a lakcímigazolványon az igénylő és a gyermek címe meg kell egyezzen. Az anyasági támogatás a szülést követő 6 hónapon belül benyújtott igény esetén illeti meg a jogosultat, mely egy egyszeri pénzbeli támogatás, összege azonos a gyermek születésének időpontjában hatályos szociális vetítési alap összegének 225%-ával (2023. évben 64.125,-Ft).

---

[1] A menekült vagy oltalmazott státusszal rendelkezik, ugyanolyan jogok illetik meg, mint a magyar állampolgárokat, és jogosult a főbb szociális juttatásokra és támogatásokra, amelyek a hasonló helyzetben lévő magyar állampolgároknak járnak. További információ az elérhető pénzügyi támogatásokról a UNHCR oldalán olvasható.

[2] Ide nem értve a gyermekvédelmi gyámot és a kizárólag egyes gyámi feladatok ellátására kirendelt nevelőszülőt.

[3] Amennyiben a szülő nő a támogatás igénylését megelőzően meghal.

Gyermekgondozást segítő ellátás - GYES

Az ellátást kizárólag magyar állampolgársággal és magyar lakóhellyel rendelkező személyek vehetik igénybe. A GYES alanyi jogon, havi rendszerességgel járó pénzbeli támogatás, melyet a gyermek 3. életévének[4] betöltéséig folyósítanak. A támogatás feltétele itt is, hogy az anya a várandóssága alatt minimum 4 alkalommal várandósgondozáson vegyen részt. A támogatást ebben az esetben is az anya, a kirendelt gyám és az apa is igényelheti, amennyiben hivatalosan is egy háztartásban élnek. Az igénylő a gyermek fél éves kora előtt kereső tevékenységet nem folytathat[5] és a gyermeket nem helyezheti el napközbeni ellátást biztosító intézményben. A kiskorú szülő gyermekének gyámja a GYES mellett időkorlátozás nélkül folytathat keresőtevékenységet. A GYES összege gyermekenként bruttó 28.500,- Ft/hó, ami azonos a szociális vetítési alap összegével (2024. évben).

Gyermeknevelési támogatás - GYET

A gyermeknevelési támogatást az a magyar állampolgársággal és magyar lakóhellyel rendelkező szülő, gyám jogosult igénybe venni, aki saját háztartásában három vagy több kiskorút nevel. A támogatás a legfiatalabb gyermek 3. életévének betöltésétől a 8. életévének betöltéséig jár. A GYET-ben részesülő személy kereső tevékenységet heti 30 órát meg nem haladóan folytathat[6]. A GYET összege 2023-ban bruttó 28.500,- Ft/hó.

Családi pótlék - nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás

A családi pótlék alanyi jogon, havi rendszerességgel járó pénzbeli támogatás. ellátásra jogosult az a magyar állampolgársággal és lakóhellyel rendelkező szülő, gyám vagy szülővel együtt élő élettárs, aki kiskorút nevel saját háztartásában, vagy szociális intézmény vezetője az intézményben elhelyezett, még nem tanköteles gyermekre tekintettel, illetve jogszabályban meghatározott további jogosultsággal rendelkezők. Iskolás gyerek esetében a családi pótlék alapvetően egészen a tankötelezettség végéig (16 éves korig) jár. Ezt követően a támogatást tovább is folyósíthatják addig, amíg a gyerek köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben tanul. A támogatást szüneteltetik amennyiben az óvodai nevelésben való részvételre kötelezett gyermek, az adott nevelési évben 20 napot mulasztott, vagy ha a tanköteles gyermek az adott tanítási évben 10 napot igazolatlanul mulasztott. A családi pótlék összege változó a gyermekek számától, a gyermeket nevelő egyedülállósága és a gyermek tartós betegségétől, fogyatékosságától függően. Egy gyermekes család esetében 12.200,-Ft/hó. Az összeg növekszik a fent említett esetek függvényében.

---

[4] Ikergyermekek esetén a tankötelessé válás évének végéig. Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek 10. életévének betöltéséig.

[5] a gyermek féléves korát követően időkorlátozás nélkül folytathat keresőtevékenységet.

[6] vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés az otthonában történik.

Csecsemőgondozási díj (CSED) és gyermekgondozási díj (GYED)

A 636/2023. (XII. 23.) kormányrendelet értelmében a magyarországi lakóhellyel nem rendelkező ukrán állampolgárt - amennyiben gyermeke 2023. december 31. napját követően született - megilleti a csecsemőgondozási díj, valamint gyermekgondozási díj.

A csecsemőgondozási díj a szülési szabadság időtartamára (168 napon keresztül) járó támogatási forma. Annak a nőnek jár, aki a gyermeke születését megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt.

A gyermekgondozási díj (GYED) a csecsemőgondozási díj (szülési szabadság), illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól a gyermek 2 éves koráig, ikrek esetén a gyermekek 3 éves koráig jár a szülőnek.

Hasznos linkek

1. Anyasági támogatás - Magyar Államkincstár (gov.hu)
2. Gyermekgondozást segítő ellátás - GYES - Magyar Államkincstár (gov.hu)
3. Gyermeknevelési támogatás - GYET - Magyar Államkincstár (gov.hu)
4. Családi pótlék
5. Tájékoztató az Ukrajnából érkező családok támogatásához a család- és gyermekjóléti szolgáltatók számára